

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ РОЗВЕДЕННЯ І ГЕНЕТИКИ ТВАРИН ІМЕНІ М.В.ЗУБЦЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора Інституту

розведення і генетики тварин

імені М.В.Зубця НААН

М.Г. Порхун

«31» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНА(АСИСТЕНТСЬКА)ПРАКТИКА

освітньо-наукова програма «Біологія» та

«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Спеціальність – 091 Біологія та 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Галузь знань – 09 Біологія та 20 Аграрні науки і продовольство

Освітній ступінь – Третій (доктор філософії)

Чубинське -2021

Робоча програма **Педагогічна (асистентська) практика** для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктор філософії спеціальності – 091 Біологія, галузі знань – 09 Біологія та 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, галузі знань – 20 Аграрні науки і продовольство 31 серпня 2021 р., 10 с.

Розробник:

кандидат біологічних наук **Джус П.П.**

Рецензенти:

Войтенко С. Л. – доктор сільськогосподарських наук, професор, гол. науковий співробітник відділу генетичних ресурсів тварин

Бірюкова О. Д. – кандидат сільськогосподарських наук, зав. відділу селекції великої рогатої худоби

Робоча програма розглянута і затверджена на засіданні відділу селекції великої рогатої худоби

Протокол № 4 від « 17 » серпня 2021 року

Схвалено Вченою радою Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН

Протокол № 11 від « 31 » серпня 2021 року

1. Опис педагогічної практики

Для проведення навчальної практики відводиться 60 годин, що становить 2 кредити ECTS.

Характеристика навчальної практики	
Галузь знань	09 Біологія, 20 Аграрні науки і продовольство
Спеціальність	091 Біологія 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Загальна кількість годин	60
Кількість кредитів	2
Місце в індивідуальному навчальному плані аспіранта	Цикл спеціальної (фахової підготовки)
Рік навчання	1-й
Семестр	1-й
Вид підсумкового контролю	Залік

2. Заплановані результати практики

Мета практики – формування у здобувачів основ професійної педагогічної компетенції у питаннях вищої освіти та вищої школи в Україні та засвоєння основних положень Болонського процесу як основи для формування єдиного Європейського простору вищої освіти.

Завданням навчальної дисципліни є формування та розвиток професійно-педагогічних навичок та умінь викладача вищої школи, зокрема, оволодіння аспірантами комунікативними компетентностями, вміння підбору та розробки навчально-методичного забезпечення дисципліни, якісного проведення лекцій, ведення семінарських і практичних занять, застосування новітніх технологій навчання та сучасного обладнання; виховання у аспірантів творчого, дослідного підходу до педагогічної діяльності; формування у аспірантів потреб в підвищенні своєї наукової та науково- педагогічної кваліфікації; оволодіння навичками та вмінням виконувати навчально-методичну роботу викладача закладу вищої освіти.

У результаті вивчення дисципліни мають бути сформовані:

знання:

- основних категорій та понять педагогіки вищої школи як науки;
- основних завдань, принципів та етапів формування зони європейської вищої освіти;
- методичної роботи викладача ЗВО;
- методологічних підходів до складання навчальних планів, структурно - логічних схем спеціальностей, індивідуальних планів роботи аспірантів;
- методології проведення лекційних, лабораторних, практичних занять;

- основних принципів доброчесності та мобільності в системі вищої школи;
- методів контролю результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти;
- принципів виховання здобувачів вищої освіти.

вміння:

- використовувати сучасні ефективні засоби роботи з науковою та навчально-методичною літературою;
- вибирати та застосовувати найбільш продуктивні технології, методи, прийоми та форми навчання
- розробляти навчальні плани, структурно - логічні схеми спеціальностей, індивідуальні плани роботи аспірантів
- розробляти контент лекцій, завдання для лабораторних та практичних занять;
- організувати комунікативну взаємодію академічної групи;
- аналізувати та прогнозувати дидактичні процеси у закладах вищої освіти;
- здійснювати об'єктивний аналіз ефективності реалізації власних педагогічних навичок.

Сформовані компетентності :

- ✓ здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, впевненості у собі, розвитку відповідних компетентностей
- ✓ здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- ✓ навички використання інформаційних та комунікаційних технологій
- ✓ здатність генерувати нові ідеї, бути креативним
- ✓ здатність працювати автономно
- ✓ здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт
- ✓ визначеність та наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- ✓ прагнення до збереження навколишнього природного середовища
- ✓ здатність виконувати дослідження з біологічними об'єктами тваринництва, критично аналізувати та оцінювати результати експериментів;
- ✓ здатність створювати нові знання в області біології через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях;
- ✓ комплексність у набутті та розумінні значного обсягу сучасних науково-теоретичних знань у галузі біології, охорони довкілля та суміжних сферах природничих наук.

3. Зміст педагогічної (асистентської) практики

Практика передбачає:

- відвідування семінарських, практичних занять і лекцій досвідчених викладачів закладу вищої освіти чи наукової установи, де аспірант проходить практику;
- виконання навчально-методичної роботи (написання конспектів лекцій та інших навчально-методичних матеріалів);
- проведення лабораторних, семінарських, практичних занять, лекцій чи їх фрагментів;
- оцінювання знань та вмінь здобувачів вищої освіти;
- складання навчальних планів, структурно - логічної схеми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в Інституті;
- оформлення індивідуальних планів роботи аспірантів;
- самостійну роботу, яка включає пошук тематичних навчальних матеріалів для написання конспекту лекцій і підготовки до проведення практичних (лабораторних) занять, а також оформлення звітної документації про результати педагогічної (асистентської) практики;
- звітність за результатами практики;
- складання заліку.

На початку практики, якщо вона відбувається в ЗВО згідно угоди з Інститутом розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця, ректор призначає керівника педагогічної (асистентської) практики від закладу вищої освіти, а також забезпечує проведення для аспірантів інструктажів з охорони праці, ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку, порядком отримання документації та матеріалів. Керівником практики від ЗВО повинен бути викладач, який здійснює навчально-методичну роботу (проводить лекції, лабораторні та практичні заняття, здійснює оцінювання здобувачів вищої освіти). На аспірантів - практикантів, які проходять практику, розповсюджується законодавство України про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку установи. За наявності вакантних місць та за відповідності змісту роботи програмі практики, вони можуть бути зараховані на штатну посаду.

Якщо педагогічна (асистентська) практика проходить в Інституті розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця за умови відповідності вимогам програми практики, її проводить науково-педагогічний працівник, навантаженням якого передбачено її проведення. Викладач зобов'язаний провести цільовий інструктаж з охорони праці, ознайомити аспірантів з

програмою практики, видати індивідуальні завдання (за потреби).

4. Структура та організація педагогічної практики

№ з/п	Зміст практики	Кількість годин
1	Ознайомлення аспірантів із завданнями, значенням і програмою практики, робочим планом, розпорядком дня. Інструктаж з техніки безпеки під час навчальної практики. Вивчення основних категорій та понять педагогіки вищої школи як науки, ознайомлення із сучасними технологіями, методами, прийомами та формами навчання	6
2	Відвідування аудиторних занять.	6
3	Відвідування аудиторних занять.	6
4	Написання конспектів лекцій	6
5	Написання планів практичних занять	
6	Проведення лекцій чи їх фрагментів	6
7	Проведення практичних занять чи їх фрагментів. Оцінювання знань та вмінь здобувачів вищої освіти	6
8	Складання плану та графіка навчального процесу, оформлення індивідуальних планів роботи аспірантів	6
9	Складання структурно - логічної схеми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в Інституті	6
10	Оформлення документації, захист звіту. Залік	6
Всього		60

5. Вимоги до звітної документації

Звіт про проходження педагогічної (асистентської) практики є комплексним документом, до складу якого входять:

- розроблені конспекти лекцій;
- розроблені плани практичних занять;
- розроблений план та графік навчального процесу,
- оформлений індивідуальний план роботи аспірантів;
- структурно – логічна схема підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії.

- рецензію керівника практики.

6. Критерії та шкала оцінювання педагогічної (асистентської) практики

Одним із обов'язкових елементів проходження педагогічної (асистентської) практики є індивідуальне оцінювання її результатів. Загальний бал визначається сумуванням одержаних балів за кожним із проведених видів робіт.

Оцінювання здобувача вищої освіти

Види роботи	Кількість балів (максимальна)
Відвідування занять	10
Написання лекцій	15
Написання планів практичних занять	15
Проведення лекцій чи їх фрагментів	10
Проведення практичних занять чи їх фрагментів.	10
Оцінювання знань та вмінь здобувачів вищої освіти	
Складання плану та графіка навчального процесу, оформлення індивідуальних планів роботи аспірантів	20
Складання структурно - логічної схеми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в Інституті	10
Оформлення та захист звіту.	10
Всього	100

На підставі проходження педагогічної (асистентської) практики та виконаних видів робіт враховуються такі критерії:

90-100 – здобувачем вищої освіти повністю виконана програма практики, оформлений звіт включає усі складові.

75-89 - здобувачем вищої освіти повністю виконана програма практики, але звіт містить не повний перелік виконаних робіт, що свідчать про недостатню систематизацію знань з питань, що передбачені програмою практики.

60-74 - здобувачем вищої освіти програма практики виконана не повністю через пропущені (за поважними причинами) заняття або недобросовісне відношення до них. Звіт оформлений не належним чином.

35-59 - здобувачем вищої освіти програма практики виконана частково, негативна характеристика керівника практики, звіт оформлено з порушенням вимог, відсутність на практиці.

1-34 - здобувачем вищої освіти програма практики не виконана, відсутні необхідні розробки звіту та здобувач на практиці.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS		Оцінка за національною шкалою <u>для заліку</u>
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
63–74	D	задовільно	
60–62	E		
35–59	FX		не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F		не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Рекомендована література Основна

1. Вихрущ В.О., Гуменюк С.В., Вихрущ-Олексюк О.А. Психодидактика вищої школи: інноваційні методи навчання : навч. посібник. Тернопіль: Крок, 2017. 280 с.

2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.

3. Проекти стандартів вищої освіти. – <http://mon.gov.ua/activity/education/reformaosviti/naukovo-metodichna-rada-ministerstva/proekti-standartiv-vishhoyiosviti.Html>.

4. Костецька М. Підвищення якості вищої освіти як чинник розвитку і модернізації змісту освітнього процесу [Електронний ресурс] / М. Костецька// Молодь і ринок. - 2017. - № 1. - С. 140-144. - Режимдоступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2017_1_32.

5. Гладуш В. А., Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Дніпропетровськ, 2014. 416 с.

6. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: методичні вказівки до практичних і семінарських занять / В.М. Нагаєв. – Х.: ХНАУ, 2015. – 28 с.
7. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід: навч. посіб./І. В. Артёмов, І. П. Студеняк, Й. Й. Головач, А. В. Гусь. – Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. – 360 с. (Серія «Євроінтеграція: український вимір». Вип. 23).
8. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. - К.: ЧП, 2007. – 211 с
9. Ортинський В Л. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / В.Л. Ортинський; М-во освіти і науки України, Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
10. Слепкань З. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. / З. Слепкань – К., 2000.
11. Всесвітня декларація про вищу освіту для ХХІ ст.: підходи, практичні заходи та рамки пріоритетних дій, спрямованих на реформу та розвиток вищої освіти, схвалені Всесвітньою конвенцією з вищої освіти в Парижі 9 жовтня 1998 року // Образование в ХХІ веке. – К., 2001.

Додаткова

1. Виноградова В. Є., Юрченко В.І. Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти / В.Є. Виноградова, В.І. Юрченко. – К.: Каравела, 2018. – 308 с.
2. Кобаль В.І. Методика викладання у вищій школі: навчально-методичний посібник/ Уклад В. І. Кобаль. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2016. – 203 с
3. Цокур О.Я. Педагогіка вищої школи : навчально-методичний посібник / О.Я. Цокур. – Випуск 1. Основи наукового педагогічного дослідження / за ред. Панькова А.І. – Одеса, 2002. – 424 с.
4. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи: Навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури. – К. : Кондор, 2008.
5. Постанова КМУ про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) від 23 березня 2016 р. № 261.
6. Педагогическая практика: методические рекомендации / сост. Л. В. Куриленко, Е. Ю. Мотина, И. В. Никулина; под ред. Т. И. Рудневой. – Самара: Изд-во «Универс-групп», 2006. – 106 с.
- 7.

Інформаційні ресурси

1. Спільна декларація міністрів освіти Європи "Європейський простір у сфері вищої освіти". URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_525 .
2. Рівні вищої освіти та наукові ступені URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/rivni-vishoyi-osviti-ta-naukovi-stupeni>.
3. Сучасна освіта. Методи навчання та їх класифікація. Сайт «Osvita.Ua». URL: <http://osvita.ua/school/method/780>.
4. <https://www.stihi.ru/2011/12/27/7047> - методики викладання у вищій школі.
5. http://studme.org/36660/pedagogika/metodika_prepodavaniya_v_vyshey_shkole - методики викладання у вищій школі.
6. <http://plantphysiol-bio.univer.kharkov.ua/materials/Teachmethod.pdf> - Національна система вищої освіти.
7. http://pidruchniki.com/11570718/pedagogika/klasifikatsiya_metodiv_navchannya_vischiy_shkoli - класифікація методів навчання у вищій школі.
8. http://npu.edu.ua!/ebook/book/html/D/ispu_kiovist_Ficyla_Pedagogika_VSh/620.html - особливості методів навчання у вищому навчальному закладі.